

वित्तीय मान्यता-

सन २०१६-१७ मध्ये राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत (NMSA) परंपरागत कृषी विकास योजनेसाठी (सेंद्रिय शेती) पुर्नजिवित केलेला निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सेंशेयो १२१४/ प्र.क्र. २६६ / १७ ओ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२
तारीख: ०३ ऑगस्ट, २०१६

वाचा :-

- १) केंद्र शासनाने www.agricoops.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाअंतर्गत मृद आरोग्य व्यवस्थापन या योजनेच्या मार्गदर्शक सुचना
- २) केंद्र शासनाचे क्र. ९-३५/२०१५ - ओआरजी. एफएमजी दि. १२ ऑगस्ट, २०१५ चे पत्र
- ३) कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. सेंशेयो १२१४/प्र.क्र. २६६ / १७ ओ, दि. २०.२.२०१६
- ४) केंद्र शासनाचे क्र. ९-३५/२०१५ - ओआरजी. एफएमजी दि. १५ जून, २०१६ चे पत्र
- ५) कृषी आयुक्तलयाचे क्र. जा.क्र. मृसमृचा/प्र.क्र.१/परंप (सेंशें) /४५५/१६दि.२२.०६.२०१६ चे पत्र.
- ६) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं २०१६/प्र.क्र.८९/ अर्थ-३, दि. २० एप्रिल, २०१६
- ७) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.संकीर्ण २०१६/प्र.क्र.३१/ कोषा. प्रशा - ५, दि. १० मे, २०१६

प्रस्तावना :-

सन २०१५-१६ मध्ये राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत (NMSA) परंपरागत कृषी विकास योजना (सेंद्रिय शेती) राबविण्यासाठी केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.२ येथील दि. १२ ऑगस्ट, २०१५ च्या पत्रान्वये पहिल्या हफ्त्यापोटी रु. २५९८.५१ लाख निधी मंजुर केला होता. त्यापैकी रु. २२३.६८ लाख खर्च झाल्याने राहिलेला अखर्चित रु. २३७४.८३ लाख निधी केंद्र शासनाने संदर्भ क्र.४ येथील दिनांक १५ जून २०१५ च्या पत्रान्वये पुर्नजिवित करून दिलेला आहे. केंद्र शासनाने पुर्नजिवीत करून दिलेली रक्कम व त्याप्रमाणात राज्य हिस्स्याची रक्कम सन २०१६-१७ परंपरागत योजनेसाठी (सेंद्रिय शेती) वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानातंर्गत (NMSA) परंपरागत कृषी विकास योजना (सेंद्रिय शेती) सन २०१५-१६ मधील केंद्रहिश्यांचा अखर्चित रु. २३७४.८३ लाख निधी पुर्नजिवित करून सन २०१६-१७ मध्ये खर्च करण्यास केंद्र शासनाने संदर्भ क्र. ०४ येथील पत्रान्वये मान्यता दिली आहे. त्यानुसार परंपरागत कृषी विकास योजनेसाठी (सेंद्रिय शेती) रु. २३७४.८३ लाख व त्याप्रमाणात राज्य हिस्सा रु. १५८३.२२ लाख असा एकुण रु. ३९५८.०५ लाख (एकोण चाळीस कोटी अड्हावन्न लाख पाच हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

सदर निधी खालील बाबीवर खर्च करण्यात यावा.

(रु. लाखात)

अ.क्र.	घटक / बाब	गट संख्या	दर प्रति युनिट	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
अ)	शेतकरी गट निर्मिती करणे					
१	शेतकरी गटाचे प्रशिक्षण, पीजीएस (PGS) प्रमाणिकरण गट नेत्यांची निवड करणे (LRP) ५० शेतकऱ्यांची तीन प्रशिक्षण आयोजन (एका प्रशिक्षणास रु.२००००)	९३२	रु. ४००००/- प्रति गट	२२३.६८	१४९.९२	३७२.८०
	एकूण					
ब)	पीजीएस (PGS) प्रमाणिकरण व गुणवत्ता नियंत्रण					
१	दोन दिवसाचे गट नेत्याचे पीजीएस (PGS) प्रमाणी करणासाठी प्रशिक्षण रु. २००/- प्रति (LRP)	९३२	रु. ४००/- प्रति गट	२.२४	१.४९	३.७३
२	माती तपासणी २१ नमुना प्रति गट मधून रु. १९०/- प्रति नमुना	९३२	रु. ३९९०/- प्रति गट	२२.३१	१४.८७	३७.१८
३	सेंद्रिय निविष्टता वापर, पिक पद्धतीबद्दल सेंद्रिय खत वापर करून शेती सेंद्रिय प्रमाणीकरणाखाली आणणे.	९३२	रु. ५०००/- प्रति गट	२७.९६	१८.६४	४६.६०
४	सेंद्रिय शेतीची तपासणी रु. ४००/- प्रति तपासणी (तीन तपासणी प्रति वर्ष)	९३२	रु. १२००/- प्रति गट	६.७१	४.४७	९९.१८
५	प्रशासकीय खर्च	९३२	रु. २६१५०/- प्रति गट	१४६.२३	९७.४८	२४३.७१
	एकूण					
क)	सेंद्रिय ग्राम संकल्पना					
१	सेंद्रिय शेतीमध्ये परिवर्तन रु. १०००/- प्रति एकर (क्षेत्र मर्यादा)	९३२	रु. ५०,०००/- प्रति गट	२७९.६०	१८६.४०	४६६.००
२	पीक पद्धतीत बदल करणे, सेंद्रिय बीज निर्मिती, सेंद्रिय रोपवाटिका तयार करणे ५०० रु. प्रति एकर प्रति वर्ष	९३२	रु.२५,००० प्रति गट	१३९.८०	९३.२०	२३३.००

३	परंपरागत सेंद्रिय निविष्टा निर्मिती प्रकल्प बिजामृत, जिवामृत, दशपर्णी अर्के इत्यादी १५०० रु. प्रति युनिट/ प्रति एकर	९३२	रु. ७५०००/- प्रति गट	४९९.३९	२७९.६०	६९९.००
४	ग्लिरिसीडिया सिस्बेनिया लागवड करणे २००० रु. प्रति एकर	९३२	रु. ५००००/- प्रति गट	२७९.६०	१८६.४०	४६६.००
५	निम केक/निमऑईल उत्पादन युनिट १००० रु. युनिट / प्रति एकर	९३२	रु. ५००००/- प्रति गट	२७९.६०	१८६.४०	४६६.००
	एकुण			१३९८.००	१३२.००	२३३०.००
छ)	एकात्मिक सेंद्रिय व्यवस्थापन					
१	रायझोबियम पीएसबी, जैविक खते वापर वाढविणे ५०० रुपये प्रति एकर	९३२	रु. २५०००/- प्रति गट	१३९.८०	९३.२०	२३३.००
२	स्फुरदमुक्त सेंद्रिय खताचा वापर, जिस्सचा वापर १००० रुपये प्रति एकर	९३२	रु. ५०,०००/- प्रति गट	२७९.६०	१८६.४०	४६६.००
३	गांडुळ खत उत्पादन युनिट उभारणी (७X३X१) रु. ५०००/- प्रति युनिट	७०	रु. २५०००/- प्रति गट	१०५.००	७०.००	१७५.००
	एकुण			५२४.४०	३४९.६०	८७४.००
	एकुण			२३५१.५२	१५६७.६८	३११९.२०
	आकस्मिक खर्च (१ टक्का)			२३.३१	१५.५४	३८.८५
	एकुण अ ब क ड			२३७४.८३	१५८३.२२	३९५८.०५

२. या प्रित्यर्थ होणार खर्च सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजुर केलेल्या
अनुदातून भागविण्यात येऊन खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्र. डी-३

२४०१, पीक संवर्धन.

(००) (१०५), खते व रासायनिक खते

(००) (३५) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो)

(केंद्र हिस्सा ६० %) (२४०१ ए०५६) योजनांतर्गत

३३ - अर्थसहाय्य.

मागणी क्र. डी-३

२४०९, पीक संवर्धन.

(००) (१०५), खते व रासायनिक खते

(००) (३६) कृषि उन्नती योजना-परंपरागत कृषि विकास योजना (केंपुयो)

(राज्य हिस्सा ४० %) (२४०९ ए०६५) योजनांतर्गत

३३ - अर्थसहाय्य.

३. सदर योजना राबविताना खालील अटी व शर्तीचे पालन करण्यात यावे.

- १) सदर योजना केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन मार्गदर्शक सुचनानुसार व केंद्र शासनाच्या निधी वितरीत करण्याच्या पत्रात नमुद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार राबविण्यात यावी.
- २) खर्चाचे लेखे सुव्यवस्थित ठेवुन सदर खर्चाचे लेखापरिक्षण केलेला अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास लवकरात लवकर प्रगती अहवालासह सादर करण्यात यावा. तसेच अनुसुचित जाती व अनुसुचित जमातीच्या लाभार्थी शेतक-यांसाठी व महिला शेतकरी लाभार्थ्यासाठी निधी खर्च करण्यात यावा. त्यांचे खर्चाचे लेखे वरील प्रमाणे ठेवण्याची जबाबदारी अंमलबजावणी करणाऱ्या यंत्रणेची राहील.
- ३) योजनेच्या वेगवेगळ्या बाबीवरील भौतिक व आर्थिक प्रगती अहवाल केंद्र शासनास प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्यात यावा.
- ४) योजनेशी संबंधित ताळेबंद व लेखापरिक्षण जमाखर्चाच्या रकमा यांचा अहवाल अंमलबजावणी यंत्रणेने द्यावा. त्यामध्ये वर्षाच्या सुरुवातीला अखर्चित रकमा व व्याजाद्वारे मिळालेले उत्पन्न स्पष्टपणे नमुद करण्यात यावे जेणेकरून पारदर्शी स्वरूपात सदर रकमा विचारात घेता येतील व संदीग्धता राहणार नाही.
- ५) योजनांतर्गत निर्माण करण्यात येणाऱ्या गटातील शेतकन्यांची यादी ग्रामपंचायत/तालुका कार्यालये/पंचायत समिती/जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी.
- ६) कोणत्याही परिस्थितीत मंजुर कार्यक्रमापेक्षा जास्तीचा कार्यक्रम राबविला जाणार नाही, या बाबत कृषी संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण) कृषि आयुक्तालय, पुणे. यांनी आवश्यक ती दक्षता घ्यावी.

४. कृषी संचालक, (निविष्टा व गुण नियंत्रण) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य-पुणे हे योजनेचे नियंत्रण अधिकारी म्हणुन काम पाहतील व सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणुन घोषित करण्यात येत आहे. सदर निधी खर्च करताना विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे/प्रक्रियेचे/वित्तीय अधिका-यांच्या मर्यादेत / P.W.D / मॅन्युअलचे अधिन राहून/C.V.C. तत्वानुसार / CAG च्या निर्देशानुसार/प्रचलित शासन निर्णय /नियम/परिपत्रक/ तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अंमलबजावणी यंत्रणानी करावी. कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम/ अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहील.

५. प्रस्तुतचे आदेश नियोजन विभागाच्या अ.नौ.सं.क्र. ८३/१४३१ दि. ७.०७.२०१६ व वित्त विभागाच्या अ.नौ. सं. क्र.१८१/२०१६/व्यय- १ दि. ३०.०७.२०१६ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार व अपर मुख्य सचिव (कृषी) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१५१२२११२५५२९६१०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(आ.न.वसावे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.मंत्री (कृषी) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) अपर मुख्य सचिव (कृषी) यांचे स्वीय सहाय्यक, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ३) आयुक्त (कृषी), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ४) संचालक (नि.व गु.नि.), कृषी आयुक्तालय, पुणे
- ५) सर्व संचालक / सहसंचालक कृषी आयुक्तालय, पुणे
- ६) सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- ७) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- ८) महालेखापाल महाराष्ट्र १/२ (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
- ९) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १०) वित्त विभाग (व्यय-१, अर्थसंकल्प -१३), मंत्रालय, मुंबई
- ११) नियोजन विभाग-१४३१
- १२) कार्यासन (२ओ), कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १३) निवडनस्ती